

TEZA:

Profesjonalnemu pełnomocnikowi, jakim jest radca prawny, nie wolno ani pisemnie, ani nawet ustnie uciekać się do groźby skierowania sprawy na drogę ścigania karnego lub dyscyplinarnego, jeśli odbiorca wypowiedzi nie spełni określonych żądań lub życzeń. Nie ma przy tym znaczenia czy strona reprezentowana przez radcę prawnego ma rację w sporze oraz czy zachowanie odbiorcy wypowiedzi istotnie wypełniało znamiona przestępstwa lub przewinienia dyscyplinarnego, którego groźba dotyczy.

WO – 157/22**POSTANOWIENIE**

z dnia 7 grudnia 2022 r.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: S WSD Tomasz Jankowski
Sędziowie: S WSD Tomasz Prokopiuk - sprawozdawca
S WSD Małgorzata Sajdak
Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2022 r. w Warszawie
zażalenia pokrzywdzonego M. K. z dnia 18 lipca 2022 r. na postanowienie Zastępcy Głównego
Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 23 czerwca
2022 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie ze skargi M. K. na radcę prawnego M. D. - nr wpisu
(...) (sygn. akt GRD 5/2021)

postanawia:

1. uchyla zaskarżone postanowienie Zastępcy GRD i przekazuje sprawę do dalszego prowadzenia Zastępcy GRD,
2. kosztami postępowania obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego prowadził dochodzenie w sprawie ze skargi M. K. na radcę prawnego M. D. i w dniu 23 czerwca 2022 roku wydał postanowienie o

umorzeniu dochodzenia w zakresie czynu polegającego na zniesławieniu skarżącego poprzez rozpowszechnianie w pismach skierowanych do najemców nieprawdziwych informacji o sfalszowaniu przez skarżącego podpisów na umowach najmu oraz czynu polegającego na stosowaniu wobec skarżącego groźby zawiadomienia organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przez skarżącego przestępstwa fałszowania dokumentów, tj. o czyn z art. 11 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 38 ust. 1 KERP oraz art. 38 ust. 2 KERP wobec stwierdzenia, że brak jest znamion czynu zabronionego na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Postanowienie Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia zostało zaskarżone w całości zażaleniem przez M. K., który zarzucił mu naruszenie art. 11 ustawy o radcach prawnych i art. 38 ust. 1, 2 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ustawy o radcach prawnych przez przyjęcie, że podanie celowo i świadomie nieprawdziwych informacji szkalujących skarżącego oraz zapowiadanie osobom trzecim, że złoży się na niego zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa nie jest przewinieniem dyscyplinarnym oraz naruszenie art. 17 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74(1) ustawy o radcach prawnych przez umorzenie dochodzenia, mimo że już sama treść pisma radcy prawnego dowodzi ponad wszelką wątpliwość, że radca prawny celowo go szkalowała wobec osób trzecich i modelowo „groziła postępowaniem karnym”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i kontynuowanie dochodzenia.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Zażalenie skarżącego jest zasadne. Profesjonalnemu pełnomocnikowi, jakim jest radca prawny nie wolno ani pisemnie, ani nawet ustnie uciekać się do groźby skierowania sprawy na drogę ścigania karnego lub dyscyplinarnego, jeśli odbiorca wypowiedzi nie spełni określonych żądań lub życzeń. Nie ma przy tym znaczenia dla oceny czy zachowanie radcy prawnego narusza zakaz określony w art. 38 ust 2 KERP to, czy strona przezeń reprezentowana ma rację w sporze ani to, czy zachowanie odbiorcy wypowiedzi istotnie wypełniało znamiona przestępstwa lub przewinienia dyscyplinarnego, którego wdrożenia groźba dotyczy. Zakaz, stypizowany w art. 38 ust 2 KERP dotyczy zarówno gróźb wyrażonych wprost, jak i w formie zawołowanej, ale wystarczająco czytelnej dla bezstronnego, rozsądnego odbiorcy (zob. Kodeks Etyki Radcy Prawnego, red. Tomasz Scheffler 2021, wyd. 3)

Charakter sprawy prowadzonej przez radcę prawnego - jak stwierdził Zastępca Głównego

Rzecznika Dyscyplinarnego - w znacznym stopniu determinuje celowość i potrzebę danej wypowiedzi. Powyższe nie zwalnia jednak radcy prawnego od obowiązku przestrzegania norm postępowania wynikających w Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i nie może usprawiedliwiać naruszenia zakazu z art. 38 ust. 2 KERP. Użyte przez radcę prawnego w piśmie do najemców sformułowania „Pana/Państwa działanie może wypełniać znamiona czynu zabronionego w postaci posługiwania się sfałszowanym dokumentem”, czy „zostałam zobowiązana przez moją Mocodawczynię do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa” w połączeniu z sugestią, że brak oczekiwanego przez radcę prawnego działania będzie skutkowało podjęciem dalszych kroków należy oceniać jako wystąpienie ponad rzeczową potrzebę.

Bez znaczenia przy tym dla oceny naruszenia w/w zakazu pozostaje, czy forma wypowiedzi radcy prawnego miała charakter drastyczny bądź obraźliwy.

Stwierdzić należy, że ocena całokształtu okoliczności towarzyszących wystosowaniu rzeczowej wypowiedzi, o których mowa w skardze M. K. prowadzi do wniosku, że formułując swoją wypowiedź radca prawny chciała uzyskać, a przynajmniej zdawała sobie sprawę, że działanie jej skierowane jest by uzyskać określony rezultat polegający na zawarciu przez najemców nowych umów z mocodawczynią radcy prawnego. Niezastosowanie się do pisma radcy prawnego miało wywołać u osób trzecich stan zagrożenia postępowaniem karnym. Zachowanie radcy prawnego chociaż może zostać ocenione jako słuszne z punktu widzenia ochrony interesów jej mocodawczyni, należy zakwalifikować jako delikt dyscyplinarny określony w art. 38 ust. 2 KERP.

Wobec powyższego zaskarżone postanowienie należało uchylić i przekazać sprawę Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego do dalszego prowadzenia.

Rolą Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w dalszym toku postępowania będzie ocena całokształtu okoliczności sprawy pod kątem ustalenia, czy waga przewinienia uzasadnia udzielenie radcy prawnemu ostrzeżenia dziekańskiego jako wystarczającego środka dyscyplinującego, czy też wymaga przeprowadzenia postępowania przed sądem dyscyplinarnym.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczono zgodnie z art. 70(6) ust. 2 zd. drugiej ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.